

Geilo kulturkyrkje 2010

Ustedalen kapell 1890

Dagali kirke 1850

Hol gml kyrkje ca 1200

Hovet kyrkje 1910

Hol kyrkje 1924

Skurdalskyrkja 1969

KIRKEBLADET

FOR HOL

ÅRGANG 77 MARS 2025 NR 1

Kunstgalleriet
Side 5

Bispevisitas i Hol før og nå
Side 4 og 6-8

Trosopplæringsarbeidet
Side 12

PÅSKE MED BISMAK

Når jeg sitter og skriver dette innlegget til menighetsbladet, er klokken over 1700 på ettermiddagen, og det er fortsatt lyst ute. Hvert år gleder jeg meg til at sola snur og vi går mot lysere tider, men i år har det også hatt et vemod med seg. For hver dag det har blitt lysere, har det også vært en dag mindre til jeg skal si farvel til arbeidet mitt her på Geilo. I år gleder jeg meg ikke til påske. Det er helt sant! For det har vært to veldig fine år jeg har hatt som sokneprest i Hol, og det er vel egentlig nå jeg begynner å bli godt kjent med bygda og menneskene her.

Kanskje var det slik disiplene hadde det etter påske, da de hadde sett sin beste venn dø og lagt i grava? Det var da ikke slik det skulle bli? De skulle jo starte en revolusjon, med Jesus som hærfører og leder, feie ut alle romerske soldater fra landet og skape fred.

Jeg kjenner også på at det ikke var helt slik det skulle bli for meg her i Hol, heller, for jeg skulle gjerne blitt mye lenger. Dessverre er det slik noen ganger, ting blir ikke slik vi håpet på, trodde eller ønsket. Men jeg tror at selv om vi ikke ser det nå, så vil vi kanskje se i ettertid at det var greit for noe. For min del slipper jeg pendlingen og får en veldig fornøyd mann, barn og barnebarn. Det er en trøst.

Disiplene til Jesus fikk også trøst når Jesus viser seg for dem i førti dager fra oppstandelsen til Kristi himmelfart. Men da den tiden var over, måtte de gjøre arbeidet selv. Og det arbeidet var de sikkert ikke så glade for å ta fatt i etter en sorgperiode. Men de hadde hverandre, de fikk hjelp av Den Hellige Ånd, og de satte i gang.

Akkurat nå vil jeg ikke tenke på det som kommer etter påske. Men jeg vet at når tiden er inne, vil jeg brette opp ermene å ta fatt på det nye arbeidet som venter. For å være en Kristi etterfølger og disipler kan gjøres over alt, uten geografiske

Foto: Unsplash

Gunni Banggren

betingelser. Men menneskene jeg arbeider med her i Hol, fjellet og naturen og utsikten fra kontoret mitt – det får jeg ikke så mange andre steder, tror jeg. Uansett vil de ha en spesiell plass i hjertet mitt.

Og selv om jeg i år ikke gleder meg så veldig til selve påsken, gleder jeg meg stort over påskebudskapet allikevel. For det er stort uansett hva man måtte ha av følelser. Det gjelder hele året også, ikke bare i påsken. Og det håper jeg Hol sine innbyggere får merke framover i det arbeidet dere skal gjøre med ny prest. Tusen takk for meg! Tusen takk for alle smil, klemmer, oppmuntrende ord og glede jeg har fått fra dere alle! Må Herren velsigne dere og bevare dere! Må Hans fred, som overgår all forstand, være i dere slik at dere kan gi det videre – uansett hva som skjer med dere, med Hol, med Norge, med verden. Tusen takk for meg!

Hol kirkekontor
Skurdalsvegen 22,
3580 Geilo
Telefon: 32 09 69 30
www.hol.kirken.no
post.hol@kirken.no
Telefontid: kl. 10 – 14

Sokneprest Hol og Hovet,
Dagali og Skurdalen
Vikarprest inntil videre

Sokneprest Geilo
Gunni Banggren
Mobil 92 04 10 83
GB932@kirken.no

Vikarprest
Sven Giljebrekke
Mobil 934 08 065
SG283@kirken.no

Kirkeverge Anders Iløy
Mobil 900 99 599
AI277@kirken.no

Sekretær Eva Grøslandsbråten
EG724@kirken.no

Organist Ludmilla Petrova
Mobil 91 15 26 37

Kirkemusiker
Lars Inge Tverberg
Mobil 977 87 055
LT973@kirken.no

Menighetsarbeider
m/trosopplæring
Anne-Kristin Solberg
Mobil 47 63 32 80
AS946@kirken.no

Informasjonsmedarbeider
Victoria Thorsen
Mobil 92 66 14 48
VT367@kirken.no

Leder Hol og Hovet sokneråd
Ole Bjørn Kleven, tlf. 909 43 603

Leder Geilo sokneråd
Trond Fredrik Persen, tlf. 971 25 347

Leder Dagali og Skurdalen sokneråd
Björg Utstrand Lia, tlf. 959 46 151

Kirketjenere
Dagali: Karin Kåseth tlf. 41 60 80 20
Skurdalen/Geilo:
Anne Marie Markegård tlf. 45 21 46 77
Geilo: Svein Petter Slaatto tlf. 989 94 329
Hol/Hovet: Ole Torpe tlf. 906 53 810

Geilo kirkefonds gavekonto
Kontonr. 2333.50.18915

Kirkebladet
Bestilling og adresseforandring meldes til
Hol kirkekontor
Skurdalsvegen 22, 3580 Geilo
post.hol@kirken.no
Frivillig kontingent kr. 300,-
Bankgiro 2333 22 60529

Design og produksjon: www.kreator.no

Mer himmel på jord

KIRKENS GJENBRUKSBUTIKK

Fyller 15 år 29. mars

Allerede før Geilo kulturkyrkje stod ferdig, ble gjenbruksbutikken til. Flere hadde i lengre tid drømt om å få til en slik butikk, og nå når kirka skulle betales, ble det svært aktuelt. Vi sonderste litt og fant ut at vi hadde nok folk med oss til å komme i gang.

Dette skjedde i et ledig lokale i tilknytning til gamle Sollie hotell. Det fikk vi lov å leie av eieren som syntes formålet var godt. Det var ikke rare utvalget den første tiden, men vi kom i gang, og det var det viktigste. Da det ble klart at det ikke var

aktuelt å selge det gamle menighetshuset, flyttet butikken inn der. Vi var på plass i egne lokaler. I tillegg fikk vi leie lokaler i nabohuset, det gamle samvirkelaget. Der ble det plassert møbler og sportsutstyr. Etter den tid har det bare gått en vei. Både

frivillig innsats og omsetning har økt, og vi har en stab som holder butikken åpen og stiller opp på ekstra dugnad når det trengs. De frivillige er en del av et sosialt fellesskap og opplever glede ved å bidra.

Den viktigste oppgaven til butikken er selvsagt å betale ned på lånene. Inntektene fra salget har også bidratt til mye utstyr til kirka, stoler til kirkerommet og annet inventar. Det siste vi var med på var å få på plass et kirkeorgel.

Butikken har blitt viktig for bygda, men selvsagt enda viktigere for kirka som på denne måten har greid å betale ned på lånene.

Det er viktig for de som leverer varene at de ikke trenger å kaste fullt brukbare ting. Nå kan de ha glede ved å gi og glede ved at ting kommer til nytte. Dette gjelder både fastboende og hyttefolk.

Vareutvalget er stort og variert. Du kan vel egentlig finne det du har bruk for, i hvert fall om du besøker butikken litt ofte. Det som var der i går, kan være borte i morgen.

I jubileumsåret har butikken gjennomgått en oppgradering som vi er svært fornøyd med. Vi har ryddet og fått bort en del vare som var utdatert.

Den største forandringen er vel at bokutvalget er redusert på grunn av at klærne trengte mer plass.

Dagen blir feiret på butikken. Velkommen til kaffe og prat.

Me feirar 15 år!

Kirkens gjenbruksbutikk, Geilovegen 10 og 12.

Etter ein noko trøng fødsel vart det fart på oss – no e me høgst oppgåande. Utviklinga ha vøre eineståande, takka vøre dei som driv på i butikken, og alle dei som era so elskverdige at dei gi oss små og store raritetar som andre få nytte og gleé tå.

Detta bi de peng tå som kjem godt me te kyrkja på Bruhaugen.

Me gjer det betre enn dei fleste tenåringar, og trur me blia svært so gamle. Kyrkja ha kome i et avhengijhetsforhold te oss – og det leva me bra med.

På årsmølsdagen laurdag 29. mars e det «øpe hus» - som tenåring seta me pris på harde og mjuke gåver til butikken. Sjølv sagt bi det noko å bite i, småprat og trivelig samvær.

Velkomen – me sjåast vel på Geilo?

Meld deg på vårt nyhetsbrev

I nyhetsbrevet vil vi oppdatere deg om hva som skjer i kirkene våre, fra konserter til gudstjenester, og om annet aktuelt fra de tre soknene i kommunen.

Skann QR-koden eller meld deg på gjennom hjemmesiden vår, hol.kirken.no.

BISPEVISITAS I HOL

1.–6. april får Hol besøk av biskop Jan Otto Myrseth som kommer for å føre tilsyn med de tre soknene våre. I den forbindelse er det også et program hvor menigheter og bygdas folk inviteres til å delta hvor også biskopen er til stede.

Onsdag 2. april

- kl 09.00: Morgenmesse m/nattverd i Geilo kulturkyrkje
- kl 19.00: Bob Dylan-messe i Hovet kyrkje med lokale musikere og sangere

Torsdag 3. april

- kl 11.00: Formiddagstreff for eldre i Geilo kulturkyrkje med formiddagsmat.
- kl 19.00: Panelsamtale i Hol kyrkje hvor vi diskuterer viktige verdier i en verden i endring

Søndag 6. april

- kl 11.00: Visitasgudstjeneste i Dagali kirke med visitasforedrag av biskopen, kirkecaffe og feiring av Dagali kirke 175 år
- kl 15.00: Fasteaksjonsgudstjeneste i Geilo kulturkyrkje med konfirmanter og barnekoret Skråll. Dette blir også en avskjedsgudstjeneste av Soknepresten i Hol, Gunni Banggren.

Vi håper at så mange som mulig vil finne veien til kirkens arrangement denne uken.

Biskop Jan Otto Myrseth

Lyset gjennom sprekkene

Det finnes en japansk kunsttradisjon som kalles kintsugi. Ordet betyr gyllen reparasjon eller sammenføyning. Denne kunstformen er basert på en filosofi om at brudd og reparasjon er en del av historien til en gjenstand og ikke noe som for enhver pris må skjules.

Kintsugi handler ikke bare om estetikk, om det som appellerer til vår sans for det vakre. Det dreier seg om å sette pris på levd liv, å gi rom også for de erfaringer i livet som rommer smerte og sår. Vår kultur har en tendens til å dyrke det vakre, det ungdommelige og det fullkomne til en slik grad at det blir en svøpe for både unge og eldre. Det er tankevekkende hvor selvkritiske mange ungdommer er når de måler seg mot reklamens og filmindustriens helteidealer. De er dømt til å falle gjennom. Resultatet er at en skremmende høy prosent av unge mennesker sliter med selvbildet sitt.

Bibelens beretninger om påsken gir oss usminkede bilder av kretsen rundt Jesus. De var engstelige og redde, de sovnet på post og flyktet da Mesteren ble arrestert. Ja, Judas forrådde ham med et kyss, og Peter bante på at han ikke kjente Jesus. I disse fortellingene er det ikke mye heltemot og selvoppofrelse å finne.

Seinere skriver apostelen Paulus til alle troende: Vi har denne skatten i leirkrukker. Han forteller om svakhet og nederlag, om smerte og forfølgelse. Ja, han roser seg faktisk av sin svakhet, for, sier han, det handler ikke om meg, men om Jesus. Jeg er bare en sprukken leirkrukke, men gjennom sprekkene kan lyset komme inn. Det er trolig her Leonard Cohen har hen-

tet inspirasjonen til strofen «there's a crack in everything – that's how the light gets in». Det er gjennom sprekkene i leirkrukken lyset kan komme inn. For, sier Paulus, Gud har latt lyset skinne i våre hjerter.

Erkjennelsen av sprekkene og arrene etter nederlag og ufullkommenhet er bakgrunnen for den klare meldingen om at det ikke er seg selv han forkynner, men Jesus Kristus. Etter oppstandelsen er det arrene som overbeviser tvileren Thomas. Han får kjenne naglemerkene i hendene hans, og utbryter til slutt: Min Herre og min Gud!

Ved sine sår har Jesus knyttet sammen himmel og jord, menneske og Gud. Han døde for å reparere og gjøre helt igjen det som var sønderbrutt og ødelagt. Mørke vendes til lys, død til liv, smerte til legedom, fortvilelse til håp.

En kintsugi-bolle som er reparert, ja, gjenskapt, er bedre enn den var før den ble knust. Slik kan den gi håp til andre knuste krukker.

Påskens fortelling er ikke ferdigfortalt. Du kan også bidra. Din stemme kan også høres. Ditt liv teller også med.

God påske!

Biskop Jan Otto Myrseth

NY KUNSTUTSTILLING 12. APRIL –24. MAI

SVERRE BJERTNÆS

GRAFIKK

Sverre Bjertnæs er en anerkjent norsk billedkunstner som har gjort seg bemerket med en ekspressiv stil og bruk av ulike teknikker. Hans kunstnerskap har spennvidde fra maleri og skulptur til tegning og grafikk, men grafikken har vært en viktig del av hans arbeid gjennom hele karrieren.

Bjertnæs har utforsket ulike typer grafikk, inkludert tresnitt, koldnål, litografi og silke-trykk. Han er kjent for å eksperimentere med ulike trykkt teknikker og materialer, og skaper ofte flere versjoner av samme motivene, hver med sin egen uttrykksform.

En viktig del av Bjertnæs grafikk er hans evne til å skape dramatiske kontraster og visuelle motsetninger. Ofte er bildene hans preget av intense farger, sterke linjer og symboler som kan tolkes på ulike måter. Motivene hans kan variere fra portretter av kjente personer til abstrakte former og landskaper.

Bjertnæs' kunstnerskap er preget av en konstant utforskning og nysgjerrighet, og han har vært en viktig aktør i den norske kunstscenen i mange år. Hans grafikk har en helt spesiell intensitet og energi, og har gjort ham til en av de mest respekterte og etterspurte kunstnere i Norden.

Møt kunstneren på åpningen
12. april kl. 14. VELKOMMEN.

VI ER FRI!

*Roseslottet feirer
Frigjøringsjubileet
Vebjørn Sand – Eimund Sand*

For å markere frigjøringsjubileet i 2025 sender Regjeringen Roseslottet på turné rundt i landet. På hvert sted kan publikum oppleve en forestilling med Vebjørn Sand og Eimund Sand, se en utstilling med kunstverk fra Roseslottet og delta på familieaktiviteter sammen med kunstnerne. Geilo er en av 13 ulike besøkssteder på turnéliste. Kunstnerne har med et utvalg originalmalerier og originale geometriske figurer fra Roseslottet. På alle stedene vil det bli vist frem bilder med historier fra området som besøkes.

31. MAI –1. JUNI

HALLINGDAL

VI ER FRI! Roseslottet feirer frigjøringsjubileet
Vebjørn Sand - Eimund Sand

Åpen utstilling

Lørdag 31. mai kl. 12-15:

Åpen utstilling. Denne er gratis og krever ikke påmelding.

Søndag 1. juni kl. 12-15:

Åpen utstilling og familieaktiviteter sammen med kunstnerne. Åpent for alle, krever ikke påmelding.

BISKOPVISITAS I HOL i den eldste tida

Til våren ventar me bispevisitas i Hol. Bispevisitasane i Hallingdal kan me følge gjennom diplom og gamle dokument langt attende i tid. Hovudkyrkjene skulle ha visitas kvart sjuande år og prestane skulle frå kring år 1250 yte 4 netters opphald for 10 mann og for 6 hestar om vinteren, men for 10 ridehestar og ein kløvhest om sumaren.

Hallingdal låg fyrste tida under Selja bispedømme der Olav Trygvasson og biskop Sigurd skrinla levningane etter den heilage Sunniva. Skrinet vart plassert på høgalteret i Kristkyrkja i Bjørgvin i 1170 då bispesetet vart flutt dit. I 1120 åra vart Hallingdal og Valdres lagt under Stavanger bispedømme som då vart utskilt frå Selja. Domkyrkja i Stavanger vart kalla St. Svithunskyrkja og det låg 179 kyrkjer til bispedømet.

Kristninga av landet vart ein del av strategien til kongane for å samle landet under ei overgripande kongemakt.

Kristenretten i Gulatingslova seier: «Det er no dinæst at me skal halda uppe alle kyrkjer og den kristendom som Olav den Heilage og Grimkjell biskop fastsette på Mostratinget». Om biskopane står det:

«biskopen vår skal råde over kyrkjone, så som Olav den Heilage lova Grimkjell på Mostratinget og som me sidan vart samde om. Biskopen vår skal setja prestar til alle kyrkjer, og slike som han veit kan gjere gudstjeneste rett for folk».

Tusen år no er gått sidan tinget på Møster i 1024.

Stavkyrkja i Hol vart truleg bygd kring år 1200 og mogeleg var det så mange som 2000 stavkyrkjer i landet bygd i åra 1150-1350. Den eldste delen av stavkyrkja i Hol er den runde apsisen eller no koret/sakristiet som enno står.

Biskopen skulle ha tilsyn med kyrkjene og vigslе nye kyrkjer. Ved vigsling av nye kyrkjer vart det måla ein vigslingskross på kvar vegg innvendig. I nokre av stav-

kyrkjene finn ein desse krossane enno.

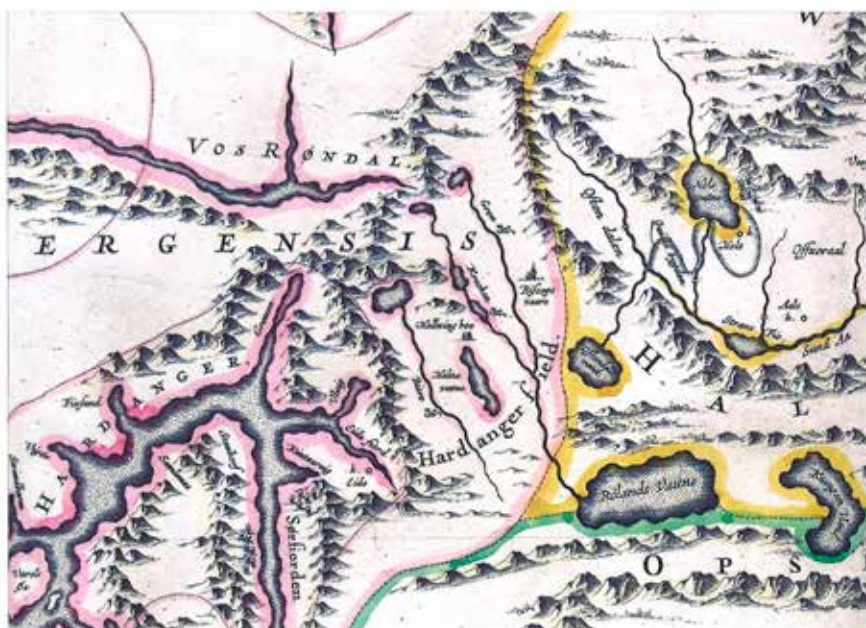
I den katolske tida låg Hallingdal og Valdres til Stavanger bispedømme fram til 1631 og vart då lagt under Kristiania stift og i 1682 overført til Kristiansand og så under Tunsberg bispedømme.

Eidfjord prestegjeld vart overført frå Bjørgvin bispedømme i 1636 og bytt med Sveio som opphavleg låg til Stavanger for at stavangerbiskopen skulle kunne krevje hesteskyss og føring over Hardangervidda til Hallingdal og Valdres.

«Dis bedre faa forderskap offuer Fieldet, naar han drager til Hallingdal at visitere».

Bøndene i Eidfjord laut vere klare og stille opp med hestar og mannskap når biskopen kom med skipet sitt med kanniker og tenestefolk inn fjorden frå Stavanger. Eidfjord låg derfor under Hallingdal prosti. Det var ei farleg og lang ferd over den aude vidda som mest alltid berre vart teke på sumarstid. Det var lenge forbod om å fare over vidda på vinterstid. Uvær kunne brått sette inn og det var lite av overnattingsstader.

Biskopen sende bod til Hallingdal når han var ventande. Sokneprest og lensmann med hestar og følgje var pålagt å

Kart over Stavanger bispedømme 1662 Atlas Maior- Bicobs vaare Jan Bleus.

Hol gamle kyrkje.

møte biskopen og hans menn ved stiftsgrensa. Der avløyste dei fylgjet frå Eidfjord. Biskopen laut nok overnatte da det vart rekna 6 mil over vidda. I ei steinbu ved Ørteren er funne eitt bokmerke så mogeleg var det der biskopen tok inn og overnatta.

I 1605 vart Claus Scavenius (Skaboe) ordinert til superintendent (biskop) i Stavanger. Han sørga for at det vart teikna kart over bispedømet og fekk laga ei jordebok over kyrkjegodset seinare kalla Grågås.

Me kjenner frå dette kartet frå 1631 namna Biskopsboden og Biskopsvarden utan at me i dag sikkert veit kvar på Hardangervidda desse låg.

I Grågås er det under Ål prestegjeld oppført inventarliste over kyrkjegods/kyrkjekyr og jordegods for Hol, Ål og Torpo.

Hol var eige sogn iallfall i 1358 og fram til 1483 men vart etterkvart anneks under Ål og dette vara heilt fram til 1870. Det hadde nok vorte lite prestar etter svartedauden i 1349 og hadde nok også minka sterkt på folket og kyrkjelyden.

Nerol var prestegard i Hol og me finn namn som understøttar dette på stølane til prestegarden der ein heimstøl ber

namnet Kantor og langstølen heiter Prestholt. Nerol husa presten også etter at Hol vart anneks under Ål og presten hadde eitt eige rom i ei stugu på garden. Dette heldt fram til bonden sette opp ei eigen Prestestugu der presten kunne overnatte i når han kom opp frå Ål for å halde messe. Prestestugu vart bygd nær Tingstugu som stod like ved kyrkja og husa står der framleis.

Mogeleg var kyrkja på Torpo hovedkyrkja i dalen den eldste tida sidan prosten i 1328 heldt til der - «Prepositus a Thorpom. Men alt i 1310 er nevnt «sira Biarnar a Thorpom» medan det i 1327 var store restanser på 6-års tidenda frå Hallingdal. Sysselmanen for Hallingdal og Valdres heldt denne tida til på Leirhol i Vang i Valdres og Slidredomen var nok hovudkyrkja for sysla. Seinare vart Hallingdal eigen syssel.

I 1429 skulle Ål prestegjeld yte tidende til St. Andreas og St. Halvard. I eitt hyrdebrev dette året skreiv biskop Audun i Stavanger at det var ille stelt med Ål, mykje tiende stod ute og måtte drivast inn. Men biskopen sende nytt kyrkjeutstyr, kalkar, bøker og messeklede m.a. til Ål.

Tienda var ei kyrkjeleg avgift som omfatta ein tidel av årsavkastninga på garden og var delt i fire: Biskopen skulle ha ein fjerdedel, kyrkja og presten kvar sin fjerdedel og ein fjerdedel til dei fattige.

I den katolske tida skulle også paven ha tiend.

Tienda for heile prestegjeldet var 84 mæler korn (a 30 liter) derav 24 mæler frå Hol og 12 mæler frå Torpo. Dessutan hadde kyrkjene jordleige av gardepartar (landskyld). Prestebolet hadde landskyld av 21 gardepartar og tienda utgjorde 230

mæler korn inklusive Hols anneks. Ål hadde 20 kyrkjekyr og Torpo 12. Dei var utplasserte til røkting og stell medan kyrkja skulle ha avdråtten. Presten skulle også ytast offermæle på 120 mæler korn.

I 1629 vart tienda for heile prestegjeldet rekna til 51 tunner eller 255 mæler korn. Tienda skulle leverast på Kastebua i Prestegarden. Her vart det nøye mælt og rekna. Stundom vart det tvistemål når ein mann skulle levera korn for ein annan. Det vart etterkvart ei legdsordning der eldre, fattige og sjuke vart sendt ikring frå gard til gard som laut syte for mat og omsorg. Presten og lensmannen skulle ha omsut for dette.

Tienda vart delvis avlyst ved lov i 1897 med verknad frå 1918. Prestetienda vart oppheva fyrst i 1939.

Danskekongen hadde behov for pengar til si langvarige krigføring og fann ut at han kunne skaffe pengar ved å selje kyrkjene. Dette sjølv om det var bøndene som hadde stått for bygginga og hadde teke kostnaden med kyrkjene. I 1727 vart kyrkjene i Hol og Ål selde fyrst til presten Stockfleth og vidare til velstående bønder i bygda. Det var nok helst jordegodset og kyrkjekyrne som var av økonomisk interesse og kyrkjene kom ofte i forfall til dei etterkvart vart overteke av kommunen.

Av biskopar frå Stavanger i den katolske tida som har vore i Hallingdal kjenner me frå diplom til fleire. Det var helst til fjerdingsskyrkjene biskopen med følge kom om han ikkje skulle vigsle nye kyrkjer. Etter lova hadde biskopen fyrste tida rett på 18 skysshestar men 30 hestar hvis han skulle vigsle kyrkje. Presten og bøndene hadde veitleplikt og skulle skaffe husly og mat til heile følget.

Hol prestegard.

Bispefølge på vei over vidda i nærheten av Halne. Geilinger som førere over fjellet.

I kyrkjemurane etter den rivne stavkyrkja i Hemsedal som vart kalla Skodvinar kyrkje vart det funne eitt segl tilhøyrande biskop Henrik av Stavanger (1207-1224) »Sigillum Heinricki». Han har nok vore på innviing eller visitas i Hemsedal eingong i åra 1207-1224 og der mista sitt biskopssegel framme ved steinalteret truleg i ei halvmørk kyrkja med små vindugsopningar.

Biskop Eirik i Stavanger kjøpte i 1338 gardane Vestreim og Haga i Reinlid i Valdres. Biskopen i Bjørgvin ba året etter i 1339 om å få kjøpe noko jarn av biskop Håkon Halldorsson (1318-1322) i Stavanger som hadde sine sveinar ventande frå Sogn « j naudsyn vaara, at per leter oss eina lest jarns – af swæinum ydrum, sem nu nest ero komande af Soghne. Haghade oss bæzstr tæimt jarn ok po tokom ver gerna at pat se lurks jarn so mykitt sem per pykizst mæghha aflætazst».

Ein lest jarn var om lag 1200 kg og det vart ikkje få hestebører på kløvhestane eller på slep. Teint jarn var utsmidd i teinar og var vanleg salgsvare medan lurks jarn var stampa jarnlupp frå leiromnen. Om jarnet kom frå Hallingdal eller Valdres er uvisst men biskopen hadde nok bruk for jarn til kyrkjebygg, skipsnaglar, reiskap og jamvel våpen i Bjørgvin denne tida.

Biskop Håkon den yngre (1400-1426) skal ha reist bispevegen over vidda fleire gonger. I 1402 kunngjer han for almuen i Ål at «Griotgard Eindridesson har udsonet sig med ham saavel for sit Kiirkeombud som for Leiermaal med Gurid Baardsdatter». Han innvigde mogeleg også steinkyrkja i Eidfjord denne turen.

Me kjenner frå diplom til at biskop Audun Eivindsson (1427-1445) var på Remmen i Valdres i 1427 og kvitterte for rekneskap over Vang Kirkes Gods.

Biskop Sigurd Bjørnsson (1454-1463) var i Aurdal i 1457 og kvitterer i Aurdal for 3 års Regnskap for Skrauthvals Kirke så begge desse biskopane har nok fare gjennom Hallingdal.

Biskop Eiliv Jonsson (1481-1512) var i Kvisla 13. april 1511 og kvitterte Asle Haldorsson for hans ombod som Hols Kirkes Verge i 3 år – «giffum vy honom quit och fry for os och allom worom eptirkomandom – datum Qvislen.» Mest truleg var det vel på garden og handelsplassen Kaupang i Kvisla at møtet fann stad. Det var spesielt at ein biskop kom til Hallingdal så tidleg på våren. Dei laut helst ta seg over vidda på sumarstid. Truleg må biskopen og følget denne gongen ha teke seg fram med sledar på skareføre før påsken.

Biskopen var som ein forstår denne gongen ikkje innom stavkyrkja i Hol men for nok rett til Ål der

han sikkert tok inn i prestegarden.

Hoskuld Hoskuldsson var den siste katolske biskopen i Stavanger før reformasjonen i 1537. Han ba «om nogle Friheder og Beskjermelsebreve for sin Kirke, der på Grund av Pestilens og Dødelighed var kommen i Forfald».

For åra 1574 til 1597 skreiv biskopen Jens Nilsson i Oslo og Hamar sine visitasbøker. Sommaren 1595 er han på visitas og blir rodd til Lier og dreg vidare til Modum. Ved Snarum kirke skriv han at elva kjem nord frå eitt fjell liggende mellom Hallingdal og Nordland(Hardanger) om då må vere Hardangervidda. Elva renn gjennom eitt anneks som heiter Kvisla. «Quidtila liggendis vdj Hallingdall i Staffuangers stigt. Saa derfra i sudost 2 mijll vdj it vand heder Strands vand». Nilsson beskriv deretter dalen nedetter til Gol, Nes, Flå og ned til Krøderen. Avstandar reknar han i pilskudd som var 240 alen eller 340-360 meter.

Hallingdal prosti		
Noell kierckis aarlige jndkomst.		
	<u>Landschiuld:</u>	
	Nammasboe	6 kalschindt.
	Aylir	2 kalschindt.
	Sera	1 kalschindt.
	Sondroll	1 thende thiere.
119	Kierckepartt	2 kalschindt.
	Kierckedeell	1 kalschindt.
	Offregerde	8 settunger.
	Nedre Broden	8 settunger.
	Rimen	8 settunger.
	<u>Thienden.</u>	
	Kornn hen wed	24 meller.
	Eller 2 kierlag.	
	<u>Kierckekiser:</u>	
	Eere nu	27.
Thorpe kiercke. Anden annex thill Aall. Hindis jnuentarium, och ornamenta.		
	1 kalck och disch aff huit selff. Weiler henn wed 12 lodt.	
	1 meszhagell och 1 ræckelin. Gamle och wisledenn.	
	1 gammell forleden allderdog.	
	2 smaa liuszestager - aff keabber.	
	1 psalme boeg. Vd den mindre form.	
120	4 klocker, dee 2 store i stobelen och de 2 mindre wdj kierkenn.	
	1 kiedell paa 4 pd.	
	1 kiedell paa 3 pd. och	
	1 lidenn kiedell paa 1 pundt.	
Thorpe kierckis aarlige jndkomst.		
	<u>Landschiuld:</u>	
	Siren	4 settunger korn.
	Oppenn	4 settunger korn.
	Kolperudt	4 settunger korn.
	Barschrinde	1 daller.
	<u>Thienden.</u>	
	Kornn	12 meller - eller it kierlagh.
	<u>Kiercke kiser.</u>	
	Eere nu	12.
121	Aals præsteboeill.	
	Phræstegarden, wed naffn	
	Aalsgaard. Sand saaes thill 6 thender kornn	

Stavanger jordbok (Grågåsa ca. 1620).

I visitasbøkene er det beskrivi i detalj om reisene og kvar biskopen tok inn. Det er nok drengen Oluf Børgesson som har ført visitasbøkene i pennen. I Tinn i Telemark møter biskopen lensmannen Olav Gaustad. Han bur på lensmannsgården Gautestad vel ei halv mil frå Mæls kyrkje. Denne lensmannen kjøpte deler av gården Nestegård (nordre Tufte) i Ustdalen i 1591 «Nestegaar i hallingdal i herr Torluff gjeld». Han hadde nok brukar eller leiglending på gården. Ei jente frå gården med namnet Sønnev Sverkersdatter var gift til Tinn. Barna hadde arv i «Nødegard ligen-dis i Halling dall i Uolls sogind – gods etter sin mor salig med Gud arvelig tilfallendt».

Biskopen var også innom Rollag, Flesberg, Nore og Veggli og held formanings og taler for kyrkjelydane. Det vert halde lag med innbedte og gitt bevertning i prestegårdane. Skurdalen og Dagali sokna denne tida til Uvdal. (Opdal).

Biskopen skriv om visitasen i Rollag kyrkje den 9. juli i 1595 at den har tre anneks: «Den tredie annex heder Opdal kuircke ligger i nord fra Rollaug kircke 5 mijll. Der giøres tienneste huer fierde Søndag».

Biskopen hørde på preken av presten her Peder i Rollag. Han beskriv stavkyrkja med svalgangar. Etter preken hadde biskopen formanings til almuen og overhøyrde det unge folk og dei gamle og repeterte kort preken som her

Peder hadde halde for dei. Da dei kom til prestegården kalla han prestane her Poull i Flesberg og her Peder i Rollag til seg og eksaminerte dei saman med sitt følgje. Dei gjekk så til stuen der her Peder gjorde måltid og gjestene var her Poull og «nogle aff her Peders sognebønder, som vaar leensmanden, Knud Tradem, Haluard och 3. eller 4 andre aff her Peders sognebønder».

Lensmannen og bøndene måtte deretter ut og lage flåter for å komme over Lågen dagen etter. Lågen var «1 pilskudd bred och vaar hun megit strid och stor».

Biskopen og følget drog gjennom Numedal og Telemark og kom attende til Oslo fyrst 3. september 1595. Det var dårleg med vegar og mest ingen bruer så det var nok ikkje lett for biskopen og følget å ta seg fram på hesteryggen etter smale ridevegar og stiggar denne tida. Det var lensmannen og lokalkjende som laut leide dei fram frå sokn til sokn.

Torstein Seim

Kjelder:

*Diplomatarium Norvegicum
Jens Nilssøns Visitasbøker og
Reiseoptegnelser 1574-1597
Sakefall, jordleie Numedal og
Sandsvær fram til 1628
Holsbøkene*

Anders Kongsrud - Hol i Hallingdal 1887.

25. – 27. APRIL

Hallingdal ombruksfestival

Kirkens gjenbruksbutikk har tatt utfordringen med å arrangere klesbyttedag i kulturkyrkja fredag 25. april kl. 13–20. Arrangementet er åpent for alle interesserte, og er en del av Hallingdal ombruksfestival i tilknytning til den nasjonale klesbyttedagen.

Til klesbyttedagen kan hver enkelt ta med seg inntil 7 hele og rene plagg som de ønsker å bytte inn; de får så utdelt like mange «klesbyttelapper», og kan bruke disse til å bytte inn i nye plagg. Både klær, sko, vesker, hansker og annet pent tilbehør vil være mulig å bytte inn, men det er ikke mulig å bytte brukte sokker, undertøy o.l. Ekstra fine eller dyre klær kan gi to klesbyttelapper.

I tillegg til plaggene som kommer inn til kulturkyrkja til klesbyttedagen, så vil det være mulig å benytte byttelappene for å «kjøpe» klær som allerede finnes på gjenbruksbutikken i Geilo menighetshus. «Usolgte klær» tilfaller gjenbruksbutikken etterpå.

Klokken 18.00 blir det arrangert en auksjon av de aller fineste objektene, inkludert en vintage Rolex gullklokke. Halvparten av overskuddet fra auksjonen går til Kirkens nødhjelps arbeid i Ukraina.

Arrangementet skal både rette oppmerksomheten mot miljøbelastningen ved produksjon av klær og være et reelt alternativ til å kjøpe helt nye plagg. At klesbyttedagen i kulturkyrkja arrangeres Skarverennsfredagen, med rekordomsetning av nye klær, kan være et tankekors for de fleste, men skyldes først og fremst at Den nasjonale klesbyttedagen arrangeres over hele landet denne helga.

KONFIRMAN* 2025

Konfirmasjoner 2025

Dagali kirke 29.mai kl.13.00

Jon Iløy

Hovet kyrkje 1.juni kl.11.00

Leander Gudbrandsgård Sveingård

Mathilde Eikrehagen

Hol kyrkje 8.juni kl.11.00

Emine Myhre

Erle Olava Fosvold Slåtten

Geilo kulturkyrkje 8. juni kl 13:00

Aurora-Elise Fritun

Emilie Haugerud Bakken

Emma Linnea Elisabeth Ervik

Harald Emil Lieng Bryplass

Iver Nordby Endrestøl

Kristin Johanne Bjørbekk Tryti Fossgård

Linnea Herleiksplass Skogheim

Nicolai Persson Hermansen

Nora Sataøen

Samuel Leander Navarro Øen

Sofia Brogaard Skogen

Stella Natalia Øen

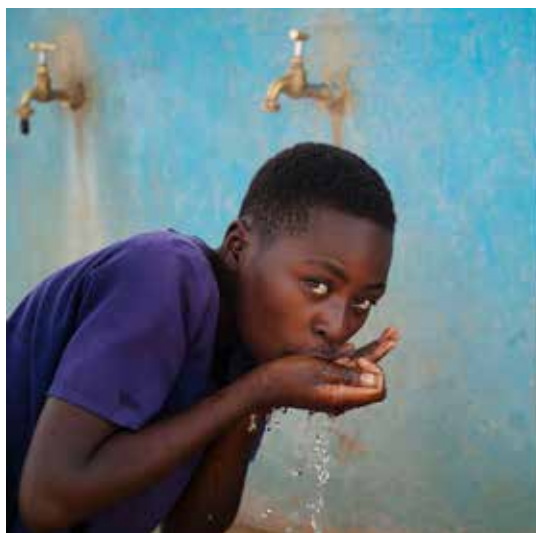
Øyvind Eriksen Pukerud

Kirkens Nødhjelps Fasteaksjon 2025

Søndag 6. april kl.15.00 ønskes det velkommen til gudstjeneste i Geilo kulturkyrkje med tema «Håp i en dråpe vann».

Etter gudstjenesten blir det kirke-kafé hvor inntektene går til Fasteaksjonen. Tradisjonen tro stiller våre konfirmanter opp som bøssebærere, og vi håper dere vil ta dem godt imot.

**DET ER HÅP
I EN DRÅPE
VANN**

VIPPS til 2426

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Velkommen til kirkens

Gjenbruksbutikk på Geilo

Geilovegen 12

(det gamle menighetshuset)

Åpen ons-lør kl. 12:00-16:00

(og evt. etter avtale)

Tlf 917 98 314

ROAR STRAND & SØNN DA

Står til tjeneste med alt

ved dødsfall og begravelser.

Jeg er å treffe på tlf. 911 65 008

Stasjonsveien 26, 3576 Hol

Hilsen ROAR STRAND, Hol

Ledig annonseplass.

Ta kontakt med kirkekontoret for
annonsering.

Ledig annonseplass.

Ta kontakt med kirkekontoret for
annonsering.

Gravferdsbyrået for heile
Hallingdal sidan 1995

Sundretunet, Ål // Telefon **917 06 250** (24t)
hallingdal.jolstad.no

Geiloveien 23, 3580 GEILO

Tlf. 3209 1103

VELKOMMEN!

Gudstjenester mars – juni

MARS:

Søndag 30.

Kl. 11:00 Hol kyrkje
Gudstjeneste m/dåp

APRIL:

Onsdag 2.

Kl. 09:00 Geilo kulturkyrkje
Morgenmesse
Kl. 19:00 Hovet kyrkje
Bob Dylan messe

Søndag 6.

Kl. 11:00 Dagali kirke
Visitasgudstjeneste
Kl. 15:00 Geilo kulturkyrkje
Gudstjeneste med
konfirmantenes fasteaksjon

Palmesøndag 13.

Kl. 11:00 Hol kyrkje
Gudstjeneste
Kl. 19:00 Geilo kulturkyrkje
Salmekveld

Skjærtorsdag 17.

Kl. 10:30 Høgehaug
Gudstjeneste
Kl. 10:30 Geilotun
Kl. 11:30 Kringlemyr
Kl. 12:00 Hallingskarvet skisenter
Kl. 18:00 Geilo kulturkyrkje
Kl. 20:00 Dagali kirke

Langfredag 18.

kl. 12:00 Ustaoset (skolestua)
Gudstjeneste
kl. 20:00 Skurdalskyrkja
Gudstjeneste

1. påskedag 20.

kl. 11:00 Geilo kulturkyrkje
Høytidsgudstjeneste

Søndag 27.

Kl. 11:00 Hovet kyrkje
Gudstjeneste m/ dåp

MAI:

Søndag 4.

Kl. 11:00 Geilo kulturkyrkje
Gudstjeneste

Onsdag 14.

Kl. 18:00 Hovet kyrkje
Konfirmantenes gudstjeneste

Lørdag 17.

Kl. 10:00 Hovet kyrkje
Høytidsgudstjeneste
Kl. 10:00 Ustedalen kapell
Høytidsgudstjeneste
Kl. 11:30 Hol gamle kyrkje
Høytidsgudstjeneste
Kl. 13:00 Skurdalskyrkja
Høytidsgudstjeneste

Torsdag 29.

Kl. 11:00 Geilo kulturkyrkje
Misjonsgudstjeneste
Kl. 13:00 Dagali kirke
Konfirmasjonsgudstjeneste

JUNI:

Søndag 1.

Kl. 11:00 Hovet kyrkje
Konfirmasjonsgudstjeneste

Søndag 8.

Kl. 11:00 Hol kyrkje
Konfirmasjonsgudstjeneste
Kl. 13:00 Geilo kulturkyrkje
Konfirmasjonsgudstjeneste

Søndag 15.

Kl. 19:00 Geilo kulturkyrkje
Gudstjeneste

vipps

Takkeoffer med Vipps!

Søk opp aktuelt sokn i Vipps-appen
på smarttelefonen eller bruk
følgende nr:

Døpte

Skurdalskyrkja:

Lo Celina Bjørnstad

Geilo kulturkyrkje:

Tian Brattgard Rygg
Wilhelm Hole Ellseth
Arthur Hole Ellseth

Vigde

Geilo kulturkyrkje:

Julie Joranger og Tobias Hansen
Susanne Haugo og
Herman Lunder Hærgard

Ustedalen kapell:

Marianne Landa og
Jonas Munch Wahl
Maria Fonnelop Inderberg og
Morten Ungersness Bakke

Døde

Geilo:

Ågot Eva Telnes	f. 1946
Olaug Eivindplass	f. 1933
Liv Becker	f. 1948
Bente Lise Høberg	f. 1953
Gunnvor Marie Birkelid	f. 1934
Sverre Isungset	f. 1930
Jorun Leirflaten	f. 1943
Grete Damm Muri	f. 1952

Hovet:

Liv Aarvik Bryøen	f. 1945
Magda Lerberg	f. 1945
Per Anton Lilleslett	f. 1937

Dagali:

Birgit Aasberg	f. 1936
----------------	---------

Hol og Hovet sokn: 570307

Geilo sokn: 83653

Dagali og Skurdalen sokn: 547135

VÅREN 2025

Mars	
2.	Karnevalgudstjeneste i Hol sentrum
April	
3./4.	Påskevandring m/3.klasse Geilo skole. Skole-kirkesamarbeid
7.	Påskevandring barnehagene på Geilo
10.	Påskevandring med barnehagene i Hol og Hovet
14.	Påskeverksted i Geilo kulturkyrkje

Babysang

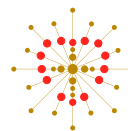
For barn fra 0-1 år, men eldre søsken er også hjertelig velkomne. Etter en koselig stund med sang og musikk, er dere velkomne til å slappe av, ta en hyggelig prat og spise lunsj sammen.

Onsdager kl.11.00-12.00
i Geilo kulturkyrkje.

Barnekoret Skrål

Gunni og Anne-Kristin ønsker barn i alderen 4 til 8 år velkommen til øvinger i Geilo kulturkyrkje,

Torsdager kl.17.00-17.45.

STØRST AV ALT
TRO • HÅP • KJÆRLIGHET

SKJER I KIRKENE I HOL

Takk for besøket

På julaften var det julespill i Geilo kulturkyrkje med både esel og barn. En flott gjeng barn deltok på Lys våken i Geilo kulturkyrkje (*under*). 2. klasse fra Geilo barne- og ungdomsskole og konfirmanter har tovet vanndråper til Fasteaksjonen 2025 (*Se side 10*).

Flinke tårnagenter i Hol kyrkje

